19/05/2021

“Μέση Ανατολή: Η Επόμενη Μέρα”

/ Γνώμες

Γράφει ο Γιάννης Μήτσιος

Τα όσα διαδραματίζονται στο πολύπαθο Ισραήλ και την Παλαιστίνη, δείχνουν για άλλη μια φορά τις συνέπειες και τις εύθραυστες ισορροπίες που επικρατούν από την μη οριστική λύση εκκρεμών ζητημάτων όπως το Παλαιστινιακό.

Όταν με το καλό επέλθει η ηρεμία και η παύση των εχθροπραξιών τίποτα δεν θα είναι όπως πριν και μια νέα κατάσταση θα διαμορφωθεί φέρνοντας πάλι το σπόρο της αμοιβαίας καχυποψίας, του μίσους και του διχασμού χωρίς εξεύρεση μόνιμης λύσης.

Είναι πολύ δύσκολο να προβλέψει κάποιος πώς θα εξελιχθούν τα πράγματα έχοντας κατά νου τα νέα δεδομένα που έχουν δημιουργηθεί. Εσωτερικά στο Ισραήλ μπορεί η αναμφισβήτητη στρατιωτική υπεροχή του να διαλύσει τη Χαμάς και να αποτρέψει οποιονδήποτε εισβολέα δεν θα μπορέσει όμως να κλείσει εύκολα το χάσμα που άνοιξε με την συμβίωση των ισραηλινών Αράβων πολιτών που αποτελούν το 25% του πληθυσμού της χώρας (σχεδόν 2. 5 εκατ).

Η πολιτική σταθερότητα θα δοκιμαστεί με την έλευση της ειρήνης αφού η προσωρινή κυβέρνηση Νετανιάχου είτε θα σχηματίσει κυβέρνηση, είτε θα οδηγήσει τη χώρα σε νέες εκλογές, είτε θα παραδώσει την εξουσία σε κυβερνητικό σχηματισμό που ενδέχεται να προκύψει από τις διεργασίες που γίνονται μετά τις πρόσφατες εκλογές του. Σ΄αυτό το σενάριο ο Νετανιάχου θα έρθει αντιμέτωπος με τη δίκη που εκκρεμεί για διαφθορά και άλλα αδικήματα με ανοιχτά όλα τα ενδεχόμενα.

Παράλληλα οι εντάσεις και οι ζυμώσεις μέσα στην ισραηλινή κοινωνία πιθανόν να ενταθούν περισσότερο ανάμεσα στους κοσμικούς Εβραίους, τους υπερορθόδοξους, τους εθνικιστές, αριστερούς κλπ.

Στην πλευρά των Παλαιστινίων η πρόσφατη σύγκρουση ανέδειξε την τάση για περισσότερη πολιτική ενότητα. Η διακυβέρνηση του 86χρονου Αμπάς αμφισβητείται, η αναβολή των πρόσφατων εκλογών έχει συνέπειες, ενώ μια νέα γενιά νέων, μορφωμένων Παλαιστινίων, χάριν και της τεχνολογίας και των κοινωνικών δικτύων απαιτεί, αγωνίζεται με περισσότερη αυτοπεποίθηση και όρεξη για το Παλαιστινιακό.

Η επόμενη μέρα δεν θα είναι η ίδια όμως και σε διεθνές επίπεδο μιας και η πρόσφατη κρίση ανέδειξε νέα δεδομένα, νέες δυναμικές και έφερε στο προσκήνιο νέους διχασμούς.

Στις ίδιες τις ΗΠΑ για πρώτη φορά αμφισβητείται πολιτικά τόσο έντονα η συμμαχία με το Ισραήλ και η άνευ όρων στήριξή του σε όλα τα επίπεδα. Στο Δημοκρατικό κόμμα κυρίως, αυξάνονται οι επικριτές και η αριστερή του πτέρυγα πιέζει τον Μπάιντεν.

Στο Συμβούλιο Ασφαλείας του ΟΗΕ, η επιλογή των ΗΠΑ σε τέσσερις συνεδριάσεις να μπλοκάρει ψήφισμα, σε ανακοινωθέν κλπ για τα γεγονότα στη Γάζα, την έφερε αντιμέτωπη με τα υπόλοιπα 14 μέλη (χρειάζεται ομοφωνία και των 15 μελών). Η ταύτιση των ΗΠΑ με το Ισραήλ θα δοκιμαστεί ακόμα περισσότερο όταν το θέμα συζητηθεί στη Γενική Συνέλευση του ΟΗΕ και θα υπάρξει ψήφισμα.

Το Διεθνές Ποινικό Δικαστήριο έχει ανοίξει έρευνα για κατηγορίες διάπραξης εγκλημάτων πολέμου στην κατεχόμενη Παλαιστίνη ενώ η Διεθνής Αμνηστία και η οργάνωση Human Rights Watch κατηγορούν το Ισραήλ επίσης για παραβίαση του Διεθνούς Δικαίου.

Σε ευρωπαϊκό επίπεδο η απουσία κοινής γραμμής της Ένωσης για το Παλαιστινιακό απέδειξε για άλλη μια φορά πόσο αδύναμη είναι η ΕΕ και πόσο όμηρος είναι των ξεχωριστών συμφερόντων κάθε χώρας. Στην πρόσφατη έκτακτη σύσκεψη για τη Γάζα οι υπουργοί εξωτερικών της Ένωσης δεν κατάφεραν να εκδώσουν ομόφωνο ανακοινωθέν για παύση εχθροπραξιών και εκεχειρία.

Η Ουγγαρία του Όρμπαν μπλόκαρε όλες τις αποφάσεις και αναδείχθηκε ο κυριότερος σύμμαχος του Ισραήλ στην ΕΕ. Υπέρ του Ισραήλ βάσει δημοσιευμάτων φαίνεται να έχουν ταχθεί η Γερμανία, η Αυστρία, η Πολωνία, η Κύπρος, η Ελλάδα, η Τσεχία. Υπέρ των Παλαιστινίων το Βέλγιο, η Ιρλανδία, η Μάλτα, η Φιλανδία, η Σουηδία και το Λουξεμβούργο.

Από τις μεγάλες χώρες Γαλλία, Ισπανία και Ιταλία φαίνεται για την ώρα να κρατούν ίσες αποστάσεις ενώ μεγάλη πρόκληση για κάποιες ευρωπαϊκές χώρες και την εσωτερική ειρήνη και ηρεμία αποτελούν οι μουσουλμανικοί πληθυσμοί που διαδηλώνουν υπέρ των Παλαιστινίων (βλ. Γαλλία, Γερμανία, Αγγλία) ενώ η Ισπανία σοκαρίστηκε με την κρίση στα σύνορα και τους λαθρομετανάστες που άνοιξε τα σύνορα το Μαρόκο.

Στον υπόλοιπο κόσμο και κυρίως στις μουσουλμανικές και αραβικές χώρες η πρόσφατη κρίση έφερε νέες ισορροπίες, νέους συσχετισμούς και μια νέα δυναμική κινδυνεύοντας να μετατραπεί η κρίση σε θρησκευτική σύγκρουση μεταξύ του Ισραήλ και των Συμμάχων του (Δύσης) ενάντια στις μουσουλμανικές χώρες.

Όσο περισσότερο καθυστερεί η Δύση (ΕΕ και ΗΠΑ) να παρέμβει τόσο περισσότερο θα ενώνεται η Ανατολή. Πέραν των αντιδράσεων των αραβικών χωρών υπέρ των Παλαιστινίων μπήκαν πιο δυναμικά η Τουρκία, το Πακιστάν, η Μαλαισία, η Ινδονησία και ο Οργανισμός Ισλαμικής Συνεργασίας συζητώντας ακόμα και αποστολή στρατιωτικής ειρηνευτικής αποστολής!!! Και στο βάθος καραδοκούν η Κίνα και η Ρωσία.

Οι επόμενες μέρες και εβδομάδες θα είναι κρίσιμες τόσο για την πολύπαθη Μέση Ανατολή αλλά και για τις παγκόσμιες ισορροπίες. Λάθος κινήσεις και υπολογισμοί μπορούν να φέρουν περισσότερο αίμα, πόνο και καταστροφές.

Ο Γίαννης Μήτσιος είναι πολιτικός επιστήμων-διεθνολόγος, ΜΑ Παν/μιου Northeastern Βοστώνης. Μέλος ΔΕ της ΕΛΕΥΘΕΡΗΣ ΠΑΤΡΙΔΑΣ